

ZAKON

O POREZU NA DOHODAK

("Sl. novine FBiH", br. 10/2008, 9/2010, 44/2011, 7/2013 i 65/2013)

*Pročišćeni tekst

I. OSNOVNE ODREDBE

1. Opće odredbe

Članak 1

(1) Ovim Zakonom propisuje se način utvrđivanja i plaćanja poreza na dohodak fizičkih osoba u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

(2) Pripadnost prihoda od poreza na dohodak fizičkih osoba utvrđuje se prema posebnim propisima.

2. Porezni obveznik

Članak 2

(1) Obveznik poreza na dohodak je rezident Federacije i nerezident koji ostvaruje dohodak, i to:

- 1) rezident koji ostvaruje dohodak na području Federacije i izvan područja Federacije,
- 2) nerezident koji obavlja samostalnu djelatnost putem stalnog mjesta poslovanja na području Federacije,
- 3) nerezident koji obavlja nesamostalnu djelatnost na području Federacije,
- 4) nerezident koji ostvaruje prihod na području Federacije od pokretne i nepokretne imovine, autorskih prava, patenata, licenci, ulaganja kapitala ili bilo koje druge djelatnosti koja rezultira ostvarenjem prihoda koji je oporeziv prema ovom Zakonu.

(2) Kada više fizičkih osoba zajednički ostvaruje dohodak porezni obveznik je svako fizička osoba posebno i to za udio koji ostvari u tako ostvarenom dohotku.

(3) Rezidentom Federacije, u smislu ovog Zakona, smatra se fizička osoba koja:

- 1) ima prebivalište na području Federacije,
- 2) na području Federacije neprekidno ili sa prekidima boravi 183 ili više dana u bilo kojem poreznom periodu,
- 3) ima prebivalište u Federaciji a na osnovu obavljanja nesamostalne djelatnosti van područja Federacije ostvaruje prihode iz federalnog budžeta i/ili budžeta Bosne i Hercegovine.

(4) Izuzetno, rezidentima Federacije smatraju se i fizičke osobe-povratnici koji su ostvarili povratak na područje Republike Srpske i/ili Brčko Distrikta kao i druga fizička osoba koja imaju prebivalište na području Republike Srpske i/ili Brčko Distrikta a koja ostvaruju dohodak od nesamostalne djelatnosti kod poslodavaca koji imaju sjedište na području Federacije.

(5) Nerezidentom, u smislu ovog Zakona smatra se fizička osoba koja na teritoriju Federacije nema prebivalište i stalno boravište, a koje na teritoriju Federacije boravi manje od 183 dana.

(6) Pod stalnim mjestom poslovanja podrazumijeva se mjesto gdje je djelatnost registrirana.

3. Fizičke osobe koja ne podliježu oporezivanju

Članak 3

(1) Obavezi obračunavanja i plaćanja poreza na dohodak ne podliježu sljedeća fizička osobe koja imaju prebivalište na području Federacije:

- 1) šefovi stranih diplomatskih misija,
- 2) osoblje stranih diplomatskih misija i članovi njihovih domaćinstava, ukoliko nisu državljani Bosne i Hercegovine,
- 3) šefovi stranih konzulata i konzularni funkcioneri ovlašteni da obavljaju konzularne funkcije i članovi njihovih domaćinstava, ukoliko nisu državljani Bosne i Hercegovine,
- 4) funkcioneri i stručnjaci programa za tehničku pomoć Organizacije ujedinjenih naroda i njenih specijaliziranih agencija, ukoliko nisu državljani Bosne i Hercegovine,
- 5) profesionalni konzuli, pripadnici konzulata i osoblje konzulata, ako su te osobe pripadnici države koja ih je odaslala,
- 6) počasni konzuli stranih država za primanja koja dobivaju od države koja ih je imenovala za vršenje konzularnih funkcija, ako nisu državljani Bosne i Hercegovine,
- 7) fizičke osobe koje rade kao posluga u stranim diplomatskim i konzularnim predstavništvima i međunarodnim organizacijama, ukoliko nisu državljani Bosne i Hercegovine, i to na dohodak koji ostvare od svoje države ili međunarodne organizacije na osnovu plaće i drugih nadoknada za svoju diplomatsku, konzularnu i druge aktivnosti.

(2) Oporezivanju ne podliježu fizičke osobe - rezidenti Federacije koja se nalaze u radnom odnosu sa Uredom visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu (Office of the High Representative - OHR).

Predmet oporezivanja

Članak 4

Porezom na dohodak oporezuju se dohoci koje porezni obveznik ostvari od:

- 1) nesamostalne djelatnosti,
- 2) samostalne djelatnosti,
- 3) imovine i imovinskih prava,
- 4) ulaganja kapitala,
- 5) sudjelovanja u nagradnim igrama i igrama na sreću.

5. Prihodi koji se ne smatraju dohotkom

Članak 5

Prihodi koji se, u smislu ovog Zakona, ne smatraju dohotkom su:

- 1) prihodi na osnovu sudjelovanja u raspodjeli dobiti privrednih društava (dividende ili udjeli),

- 2) penzija rezidenta, bilo da je stečena u inozemstvu ili u Bosni i Hercegovini,
- 3) pomoći i druga primanja ostvarena na osnovu posebnih propisa o pravima ratnih vojnih invalida i civilnih žrtava rata, osim plaće,
- 4) socijalne pomoći, primanja odnosno donacije koje fizičke osobe ostvaruju po osnovu darovanja pravnih i fizičkih osobe za zdravstvene potrebe (operativne zahvate, liječenja, nabavka lijekova i ortopedskih pomagala), koja nisu plaćena osnovnim, dopunskim ili privatnim zdravstvenim osiguranjem,
- 5) dječji dodatak i novčana sredstava za opremu novorođenčeta,
- 6) nasljedstva i pokloni na koje se porez plaća prema drugim federalnim ili kantonalnim propisima,
- 7) prihodi od prodaje imovine koja je korištena u osobne svrhe,
- 8) nadoknada štete u slučaju elementarnih nepogoda,
- 9) isplata osigurane sume ili druge naknade, štete načinjene na imovini u iznosu koji je upotrijebljen za zamjenu ili popravak oštećene imovine,
- 10) osvojene, odnosno dobivene nagrade u novcu, stvarima i/ili pravima za pokazano znanje u kvizovima i drugim osobnim natjecanjima,
- 11) prihodi zaposlenika na osnovu naknada, pomoći i/ili nagrada isplaćeni od poslodavca za jedan porezni period najviše do iznosa utvrđenog Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak,
- 12) nagrade za izuzetna dostignuća u oblasti obrazovanja, kulture, znanosti i dr. koje dodjeljuju organi vlasti povodom obilježavanja značajnih datuma.
- 13) *(brisan)*

6. Prihodi na koje se ne plaća porez na dohodak

Članak 6

Porez na dohodak ne plaća se na:

- 1) prihode na osnovu naknada za vrijeme nezaposlenosti i spriječenosti za rad koji su isplaćeni na teret vanbudžetskog fonda,
- 2) prihode invalidnih osoba koja su zaposlena u privrednom društvu, ustanovi ili radionici za radno i profesionalno osposobljavanje i rehabilitaciju invalida,
- 3) prihode na osnovu naknada za tjelesna oštećenja, umanjenu radnu sposobnost i naknada za pretrpljenu neimovinsku štetu,
- 4) prihode na osnovu naknada šteta zaposlenicima po osnovu posljedica nesreće na radu,
- 5) prihode na osnovu nagrada članovima Akademije znanosti i umjetnosti Bosne i Hercegovine i nagrada za tehničko tehnološke inovacije,
- 6) naknade osuđenim osobama za vrijeme odsluženja kazne u odgojno-popravnim, odnosno kazneno-popravnim ustanovama,

7) mjesečne prihode na osnovu stipendija učenika i studenata na redovnom školovanju, a najviše do iznosa od 75% prosječne neto plaće po zaposlenom u Federaciji, prema posljednjem objavljenom podatku nadležnog organa za statistiku,

8) prihode koje ostvare učenici i studenti putem učeničkih i studentskih zadruga u toku jedne kalendarske godine do iznosa od četiri prosječne mjesečne plaće zaposlenih u Federaciji prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku,

9) nagrade učenicima i studentima osvojene na natjecanjima u okviru obrazovnog sistema i organiziranim školskim i visokoškolskim natjecanjima do visine dvije prosječne neto plaće po zaposlenom u Federaciji, prema posljednjem objavljenom podatku nadležnog organa za statistiku,

10) naknade plaća isplaćenih osobama za vrijeme trajanja prekida posla za koji zaposlenik nije kriv,

11) prihode na osnovu kamate na štednju u bankama, štedionicama i štedno-kreditnim zadrugama, bankovnim računima (žiroračun, devizni računi i dr.) i kamate na državne obveznice,

12) prihode po osnovu zateznih kamata na isplaćene plaće i razlike plaća po odlukama nadležnih sudova;

13) prihode fizičkih osoba po osnovu isplaćenih premija životnog osiguranja koji imaju karakter štednje, kao i isplaćene prihode po osnovu dobrovoljnog penzijskog osiguranja, koje isplaćuju društva za osiguranje i reosiguranje koja imaju sjedište na području Federacije, a koji potiču od uplaćenih premija na koje su plaćeni obavezni doprinosi i porez na dohodak,

14) dobiti ostvareni sudjelovanjem u nagradnim igrama koje organiziraju privredna društva u propagandne svrhe, a koji se isključivo odnose na proizvod ili paket proizvoda iz vlastitog proizvodnog asortimana, ukoliko tržišna vrijednost takvog dobitka nije veća od 1.000,00 KM.

7. Osnovica poreza na dohodak

Članak 7

(1) Osnovicu poreza na dohodak rezidenta predstavlja razlika između ukupnih oporezivih prihoda stečenih u jednom poreznom periodu i ukupnih odbitaka koji se mogu priznati u vezi sa stjecanjem tog prihoda (preneseni gubitak, rashodi nužni za stjecanje tog prihoda i osobni odbitak).

(2) Osnovicu poreza na dohodak nerezidenta iz članka 2. stav (1) toč. 3) i 4) ovog Zakona predstavlja isplaćeni dohodak.

(3) Prihodi i rashodi na osnovu kojih se utvrđuje oporezivi dohodak utvrđuju se po principu blagajne.

8. Porezni period

Članak 8

(1) Porez na dohodak utvrđuje se i plaća za kalendarsku godinu (u daljnjem tekstu: porezni period).

(2) Porezni period može biti kraći od kalendarske godine u slučaju ako:

- 1) rezident u toku kalendarske godine postane nerezident ili obrnuto,
- 2) prema odredbama ovog Zakona, rezidentu postaje ili prestaje svojstvo poreznog obveznika.

(3) U slučajevima iz stavka (2) ovog članka prava iz ovog Zakona računaju se u korist poreznog obveznika na pune mjesece.

9. Stopa poreza na dohodak

Članak 9

Porez na dohodak plaća se po stopi od 10%.

II. UTVRĐIVANJE DOHOTKA

A. Dohodak od nesamostalne djelatnosti

Članak 10

(1) Prihodom od nesamostalne djelatnosti smatra se: bruto plaća koju zaposleniku isplaćuje poslodavac na osnovu ugovora o radu, odnosno radnog odnosa ili daje u stvarima, koristima, protuuslugama i/ili u vidu premija i drugih prihoda za rad obavljen prema njegovim uputama, osim prihoda iz čl. 5. i 6. ovog Zakona.

(2) Oporezivim приходima od nesamostalne djelatnosti smatraju se i:

- 1) dodatni prihodi na osnovu naknada, pomoći i sl. koje poslodavac isplati zaposlenicima iznad iznosa utvrđenih Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak,
- 2) plaće koje umjesto poslodavca isplati druga osoba,
- 3) zaostale plaće odnosno razlike plaća koje se odnose na protekle porezne periode, a koje se zaposleniku ili bivšem zaposleniku isplaćuju u tekućem poreznom periodu na osnovu sudske presude osim iznosa zatezних kamata koje se u ovom slučaju ne smatraju oporezivim prihodom od nesamostalne djelatnosti,
- 4) svi drugi prihodi na osnovu i u vezi sa nesamostalnom djelatnošću.

(3) Koristi koje su primljene na osnovu nesamostalne djelatnosti ulaze u dohodak, i to:

- 1) korištenje vozila i drugih sredstava za osobne potrebe,
- 2) smještaj, hrana kao i korištenje drugih dobara i usluga koji su besplatni ili po cijeni koja je niža od tržišne cijene,
- 3) odobreni besamatni krediti ili krediti sa kamatnom stopom koja je niža od tržišne kamatne stope,
- 4) izmirivanje osobnih troškova od poslodavca,
- 5) izmirivanje ili oprost dužničke obaveze od poslodavca.

(4) Prihodi koji ne ulaze u dohodak od nesamostalne djelatnosti i koji ne podliježu oporezivanju su:

- 1) pomoć za gubitke nastale kao posljedica elementarnih nepogoda i pomoći po osnovu ozljeda i bolesti koje isplaćuje poslodavac zaposleniku ili članu njegove obitelji do visine utvrđene posebnim propisima,
- 2) hrana koju poslodavac osigurava zaposlenicima u svojim prostorijama do vrijednosti naknade za topli obrok utvrđene posebnim propisima,
- 3) smještaj koji poslodavac osigurava zaposleniku na mjestu gdje se obavlja djelatnost, ako je neophodno korištenje smještaja za zaposlenika s ciljem obavljanja radnog zadatka,
- 4) smještaj i plaćanje troškova smještaja osiguranog za javne dužnosnike zaposlene u diplomatskim i konzularnim predstavništvima u inozemstvu i druge naknade isplaćene do visine utvrđene posebnim propisima,
- 5) poklon(i) koje poslodavci daju zaposleniku jedanput ili više puta u toku poreznog perioda povodom državnih i/ili vjerskih praznika ili jubileja firme, čija ukupna vrijednost nije viša od 30% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u Federaciji prema posljednjem objavljenom podatku nadležnog organa za statistiku,
- 6) otpremnine u slučaju otkaza ugovora o radu u skladu s člankom 100. Zakona o radu ("Službene novine Federacije BiH", br. 43/99, 32/00 i 29/03) i Općim kolektivnim ugovorom.

Članak 11

Rashodima koji se oduzimaju od prihoda prilikom utvrđivanja dohotka od nesamostalne djelatnosti smatraju se uplaćeni obavezni doprinosi iz plaće i to doprinos za:

- 1) mirovinsko i invalidsko osiguranje (u daljnjem tekstu: PIO),
- 2) zdravstveno osiguranje,
- 3) osiguranje od nezaposlenosti.

B. Dohodak od samostalne djelatnosti

Članak 12

(1) Dohotkom od samostalne djelatnosti smatra se dohodak koji fizičko osoba ostvari samostalnim trajnim obavljanjem djelatnosti kojom se bavi kao osnovnim ili dopunskim zanimanjem s ciljem ostvarenja dohotka.

(2) U dohotke od samostalne djelatnosti ubrajaju se dohoci od:

- 1) obrta i djelatnosti srodnih obrtu,
- 2) poljoprivrede i šumarstva,
- 3) slobodnih zanimanja,
- 4) drugih samostalnih djelatnosti.

(3) Slobodnim zanimanjima, u smislu stavka (2) točka 3) ovog članka, smatraju se:

- 1) samostalna djelatnost zdravstvenih radnika, veterinaru, odvjetnika, notara, revizora, poreznih savjetnika, samostalnih računovođa, inženjera, arhitekata, prevoditelja, turističkih vodiča i druge slične djelatnosti,
- 2) samostalna djelatnost znanstvenika, književnika, izumitelja i druge slične djelatnosti,

- 3) samostalna predavačka djelatnost, odgojna djelatnost i druge slične djelatnosti,
 - 4) samostalna djelatnost novinara, umjetnika i sportaša.
- (4) Drugim samostalnim djelatnostima, u smislu stavka (2) točka 4) ovog članka, smatraju se:
- 1) djelatnost članova predstavničkih organa vlasti,
 - 2) djelatnost članova skupština i nadzornih odbora privrednih društava, upravnih odbora, stečajnih upravitelja i sudaca porotnika koji nemaju svojstvo zaposlenika u sudu,
 - 3) povremene samostalne djelatnosti kao što su: povremene djelatnosti znanstvenika, umjetnika, stručnjaka, novinara, sudskih vještaka, trgovačkih putnika, akvizitera, sportskih sudaca i delegata i druge djelatnosti koje se obavljaju uz neku osnovnu samostalnu ili nesamostalnu djelatnost.
- (5) Dohodak ostvaren korištenjem prirodnih bogatstva zemlje i upotrebom proizvoda dobivenih obavljanjem tih djelatnosti smatra se dohotkom od samostalne djelatnosti u poljoprivredi i šumarstvu. Fizičko osoba koje ostvaruje dohodak obavljanjem poljoprivredne i šumarske djelatnosti obveznik je poreza na dohodak ako je, na osnovu ove djelatnosti, istovremeno i obveznik poreza na dodanu vrijednost.

1. Porezna osnovica

Članak 13

- (1) Dohodak od samostalne djelatnosti predstavlja razliku između poslovnih prihoda i poslovnih rashoda koji su nastali u poreznom periodu.
- (2) Porezna osnovica utvrđuje se primjenom principa blagajne.

2. Poslovni prihodi

Članak 14

- (1) Poslovnim prihodom (u daljnjem tekstu: prihod) od samostalne djelatnosti smatraju se svi prihodi stečeni iz bilo kojeg izvora, primljeni u gotovini, stvarima i uslugama, koji su ostvareni samostalnim ili zajedničkim obavljanjem djelatnosti, bez obzira na to da li je fizičko osoba registrirana ili ne za obavljanje te djelatnosti.
- (2) Ako je prihod ostvaren u vidu imovine (izuzev gotovine) ili usluga, iznos prihoda jednak je tržišnoj vrijednosti dobivene imovine ili izvršene usluge.
- (3) Tržišna vrijednost, u smislu stavka (2) ovog članka, predstavlja iznos koji bi samostalni nepovezani kupac platio samostalnom nepovezanom prodavaču u isto vrijeme i na istom mjestu za ista ili slična dobra i usluge pod uvjetima fer konkurencije.
- (4) Prihodom od samostalne djelatnosti smatraju se i tržišne vrijednosti ekonomskih dobara i usluga izuzetih i danih bez naknade ili po cijeni nižoj od tržišne cijene, a čije izuzimanje nije uslijedilo na osnovu obavljanja samostalne djelatnosti.

3. Poslovni rashodi

Članak 15

(1) Poslovni rashodi (u daljnjem tekstu: rashodi) koji se mogu odbiti od prihoda su plaćeni troškovi u toku jednog poreznog perioda koji su u potpunosti izričito i direktno povezani sa obavljanjem te samostalne djelatnosti.

(2) Fizička osoba - obveznici poreza na dohodak koji obavljaju registriranu samostalnu djelatnost, obrtničku ili djelatnost sličnu obrtničkoj, bilo kao osnovno, dopunsko ili dodatno zanimanje, koja za obavljanje registrirane djelatnosti nabavljaju robu, odnosno materijal i sirovine, dužni su na kraju poslovne godine sa stanjem na dan 31. prosinca, izvršiti popis zaliha robe, odnosno sirovina i materijala na zalihama odnosno u gotovim proizvodima, i to:

- po nabavnoj vrijednosti sa uračunatim porezom na dodanu vrijednost, ako nisu registrirani PDV obveznici;

- po nabavnoj vrijednosti bez poreza na dodanu vrijednost, ako su registrirani PDV obveznici.

(3) Stanje utvrđeno popisom ne prenosi se i ne iskazuje u Knjizi prihoda i rashoda kao početno stanje za narednu godinu. Nabavna vrijednost robe odnosno materijala i sirovina za obavljanje djelatnosti za koju je porezni obveznik registriran smatra se poslovnim rashodom ako je ista iskazana u Knjizi prihoda i rashoda ovjerenoj u Poreznoj upravi na osnovu vjerodostojne dokumentacije o nabavci i plaćanju iste.

(4) Porezni obveznici iz stavka (2) u Knjizi prihoda i rashoda, kao poslovni rashod za jedan porezni period mogu iskazati nabavnu vrijednost robe, odnosno sirovina i materijala koji su nabavili i platili u toku poreznog perioda.

(5) Rashodi koji su predmet odbitka su i:

1) godišnje takse ili obaveze plaćene stručnim udruženjima ili strukovnim komorama, ukoliko su vezani uz ekonomsku aktivnost poreznog obveznika,

2) naknade za ishranu za vrijeme rada (topli obrok) zaposlenicima u prostorijama poslodavca u iznosu koji ne prelazi visinu utvrđenu posebnim propisima,

3) rashodi koji su nastali korištenjem automobila za obavljanje samostalne djelatnosti poreznog obveznika, uključujući gorivo i održavanje automobila,

4) plaćeni doprinosi za zaposlenike i za sebe u skladu sa posebnim propisima,

5) troškovi nastali u vezi sa edukacijom zaposlenika, kao i učenjem stranih jezika,

6) koristi ili naknade date zaposlenicima koje su uključene u plaće zaposlenika do propisanog iznosa,

7) plaćena posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, opća vodna naknada, naknada za korištenje općekorisnih funkcija šume i članarina turističkih zajednica i druge naknade koje su u vezi sa djelatnošću poreznog obveznika, do visine utvrđene posebnim propisima,

8) plaćeni porez na imovinu i takse koji se priznaje prema ovom Zakonu;

9) kamate na kredite i kamate na pozajmice u svrhu poslovanja,

10) nagrade zaposlenicima isplaćene u skladu sa posebnim propisima;

11) troškovi putovanja u skladu sa posebnim propisima.

(6) Rashodi koji se priznaju u procentualnom iznosu su:

1) oglašavanje, odnosi sa javnošću i promotivni materijal u visini do 3% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini,

2) troškovi reprezentacije u visini do 1% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini,

3) sponzorstvo u visini do 1% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini u svrhu podrške znanstvenih, zabavnih i sportskih aktivnosti koje se obavljaju unutar Federacije,

4) donacije u visini do 0,5% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini datih u robi, predmetima ili novcu doznačenom na žiroračun, u kulturne, odgojno-obrazovne, naučne, zdravstvene, humanitarne, sportske i vjerske svrhe, udrugama i drugim osobama koja djelatnost obavljaju u skladu sa posebnim propisima. Izuzetno, donacija iznad propisanog iznosa priznaje se u cijelosti, pod uvjetom da je dana na osnovu odluka nadležnih ministarstava o provedbi i financiranju posebnih programa i akcija u cilju općeg društvenog interesa, ali ne i za redovnu djelatnost primatelja donacije (pokloni).

(7) Osobama koja ostvaruju dohodak od povremene samostalne djelatnosti iz članka 12. stavak (4) točka 3) ovog Zakona, rashodi se priznaju u visini od 20% ostvarenog prihoda.

(8) Osobama koja kao znanstvenici, umjetnici, stručnjaci, novinari i druga osobe u okviru djelatnosti iz članka 12. stav (4) točka

3) ovog Zakona ostvaruju autorske naknade, rashodi se priznaju u visini od 30% ostvarenog prihoda ili u stvarnom iznosu.

(9) Rashodima koji se ne mogu odbiti smatraju se:

1) plaćeni porezi na dohodak u Federaciji,

2) novčane kazne, kamate i kazne koje su dospjele zbog kršenja bilo kojeg Zakona,

3) rashodi koji nisu nastali u vezi sa sticanjem dohotka,

4) rashodi koji su registrirani u poslovnim knjigama za koje ne postoji Dokumentacija,

5) premije osiguranja koje plaća poslodavac za svog zaposlenika, izuzev ukoliko su premije uključene u plaću zaposlenika,

6) rashodi koji su nastali u vezi sa poslovanjem povezanih osoba u mjeri u kojoj prelaze tržišnu vrijednost dobara ili usluga na tržištu,

7) gubitak od prodaje ili prijenosa bilo koje imovine između povezanih osobe,

8) donacije političkim strankama.

4. Amortizacija

Članak 16

(1) Amortizacija se može priznati kao rashod za stalna sredstva koja su unesena u popis dugotrajne imovine na način i po stopama koje su propisane podzakonskim aktom koji donosi federalni ministar financija (u daljnjem tekstu: ministar).

(2) Imovina koja se amortizira, a čija je nabavna vrijednost manja od 1.000,00 KM, može se odbiti u cijelosti u godini nabavke pod uvjetom da je imovina stavljena u funkciju.

(3) Nabavna vrijednost računarskog hardvera i softvera može se odbiti u cijelosti u godini nabavke pod uvjetom da su oni stavljeni u funkciju.

(4) Amortizacija se priznaje samo na sredstva koja se koriste na području Federacije.

(5) Ministar donosi propis o načinu obračuna ubrzane amortizacije.

5. Zajedničko poslovanje

Članak 17

(1) Ako više osoba ostvaruje dohodak zajedničkim obavljanjem samostalne djelatnosti, svako od njih plaća porez na dio koji mu pripada od zajednički ostvarenog dohotka.

(2) Dohodak koji ostvari fizička osoba zajedničkim obavljanjem samostalne djelatnosti iz članaka 12. stav (2) toč. 1), 2) i 3) ovog Zakona utvrđuje se kao jedinstveni dohodak koji se dijeli svakom od sudionika u dohotku u omjeru koji je utvrđen međusobnim ugovorom, a ako to nije utvrđeno ugovorom dohodak se dijeli na jednake dijelove.

(3) Dijelu dohotka ili gubitka koji pripada pojedincu na osnovu zajednički ostvarenog dohotka utvrđenog na osnovi stavka (2) ovog članka, dodaju se i prihodi koje je svako od njih ostvario za svoj rad, kao i druge naknade, ako su kao poslovni rashodi smanjile zajednički ostvareni dohodak. Od dijela dohotka ili gubitka svake osobe utvrđenog prema stavku (2) ovog članka odbijaju se rashodi koji su nastali pojedinoj osobi, a koji kao poslovni rashodi nisu utjecali na smanjenje dohotka od zajedničke djelatnosti.

(4) Osobe koje ostvaruju zajednički dohodak obavezne su imenovati nositelja zajedničke djelatnosti koji je odgovoran za vođenje poslovnih knjiga, plaćanje poreznih i drugih obaveza, podnošenje prijava i izvršavanje drugih propisanih obaveza koje proizlaze iz zajedničke djelatnosti i zajedničke imovine i imovinskih prava. Nerezident kao supoduzetnik ne može biti imenovan za nositelja zajedničke djelatnosti. Ukoliko nositelj zajedničke djelatnosti nije imenovan, imenovat će ga nadležna organizacijska jedinica Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Porezna uprava).

(5) Nositelj zajedničke djelatnosti iz stavka (4) ovog članka obavezan je po isteku poreznog perioda u zakonom propisanom roku podnijeti prijavu o utvrđenom dohotku od zajedničke djelatnosti nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave prema svom prebivalištu, odnosno mjestu registracije djelatnosti.

6. Zajednički dohodak od imovine i imovinskih prava

Članak 18

Zajednički dohodak od imovine i imovinskih prava utvrđuje se prema odredbama čl. 20. i 21. ovog Zakona.

7. Poslovne knjige i evidencije

Članak 19

(1) Obveznik poreza koji obavlja samostalnu djelatnost iz članka 12. stav (2) toč. 1), 2) i 3) ovog Zakona dužan je utvrditi dohodak na osnovu podataka iz propisanih poslovnih knjiga i evidencija.

(2) Poslovne knjige i evidencije iz stavka (1) ovog članka su: knjiga prihoda i rashoda, knjiga prometa, popisna lista dugotrajne imovine i evidencije o potraživanjima i obavezama.

(3) Porezni obveznik dužan je u knjizi prihoda i rashoda ili drugim evidencijama osigurati podatke o ostvarenom dnevnom prometu.

(4) Za svaku prodaju, odnosno obavljenu uslugu porezni obveznik dužan je izdati račun.

(5) Poslovne knjige i evidencije vode se po principu blagajne. Princip blagajne znači da se za poreznog obveznika prihod smatra stvarno primljenim prihodom u trenutku kada je poreznom obvezniku stavljen na raspolaganje i/ili kada je primljen u njegovu korist, a rashodi se smatraju rashodom kada su plaćeni.

C. Dohodak od imovine i imovinskih prava

1. Dohodak od imovine

Članak 20

(1) Dohodak od imovine uključuje prihod ostvaren:

1) iznajmljivanjem nepokretne imovine (zgrade, zemljišta i dr.),

2) otuđenjem nekretnina,

3) iznajmljivanjem opreme, transportnih vozila i druge pokretne imovine ukoliko iznajmljeni predmeti ne služe za obavljanje samostalne djelatnosti.

(2) Otuđenjem nekretnina, u smislu stavka (1) točka 2) ovog članka, smatra se prodaja, zamjena i drugi prijenos nepokretne imovine uz naknadu.

(3) Izuzetno, u smislu ovog Zakona, otuđenjem nekretnina smatra se i prijenos nepokretne imovine bez naknade (poklon i sl.) ukoliko se na takav prijenos ne plaća porez na osnovu drugih federalnih ili kantonalnih propisa.

(4) Poreznu osnovicu kod otuđenja nekretnina čini razlika između prihoda utvrđenog prema tržišnoj vrijednosti nekretnine koja se otuđuje i nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda.

(5) Prihodi ostvareni davanjem u zakup i prodajom zemljišta koje se može koristiti u poljoprivredne svrhe ili za obavljanje poslova iz oblasti šumarstva, a koje se do sada nije koristilo u ove svrhe, smatraju se dohotkom od imovine.

(6) Rashodi nastali prilikom otuđenja nekretnina mogu se priznati u stvarnom iznosu.

(7) Rashodi vezani za prihod od iznajmljivanja:

1) Porezni obveznik ima mogućnost odbijanja stvarnih troškova po principu blagajne ili priznavanja troškova u procentu od ostvarenog prihoda.

2) U slučaju kada se porezni obveznik odluči za procentualno odbijanje troškova ta metoda mora se primjenjivati tokom tekućeg poreznog perioda i tokom pet narednih uzastopnih poreznih perioda i to na sve dohotke od iznajmljivanja imovine.

(8) Troškovi koji se priznaju u procentu od prihoda ostvarenog na osnovu iznajmljivanja imovine iznose:

1) 30% prihoda ostvarenog od iznajmljivanja nepokretne imovine (zgrade, zemljišta i dr.) i pokretne imovine,

2) 50% prihoda ostvarenog od iznajmljivanja stanova, soba i kreveta putnicima i turistima za koje je plaćena boravišna taksa.

(9) Nekretninama se, u smislu stavka (1) točka 2) ovog članka, smatraju zemljišta, kuće, stanovi i sl. Ne oporezuje se dohodak ostvaren prodajom nekretnina koje su do otuđenja služile za stanovanje poreznog obveznika i/ili uzdržanih članova njegove uže obitelji, kao ni dohodak ostvaren otuđenjem nekretnina nakon tri godine od dana sticanja tih nekretnina.

2. Dohodak od imovinskih prava

Članak 21

(1) Prihod od imovinskih prava uključuje prihode ostvarene otuđenjem, odnosno prodajom, ustupanjem, zamjenom ili drugim prijenosom, uz naknadu, autorskih prava, patenata, licenci, franšiza i ostale imovine koja se sastoji samo

od prava.

(2) Dohodak od vremenski ograničenog ustupanja prava koji se odnosi na autorska prava i prava industrijskog vlasništva (prava na iskorištavanje prirodnih bogatstava, pravo na tehnološki postupak, poslovne adresare i drugo),

oporezuje se kao dohodak od imovinskih prava samo onda kada se ne radi o dohotku koji se oporezuje kao dohodak od samostalne djelatnosti.

(3) Osnovicu oporezivanja dohotka od imovinskih prava čini razlika između prihoda utvrđenih prema tržišnoj vrijednosti imovinskog prava koje se prodaje, ustupa ili zamjenjuje uz naknadu i nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvođačke cijene industrijskih proizvoda.

(4) Rashodi koji se mogu odbiti od prihoda ostvarenog prodajom imovinskih prava priznaju se u stvarnom iznosu na osnovu principa blagajne.

(5) Rashodi koji se mogu odbiti od prihoda ostvarenih od vremenski ograničenog ustupanja imovinskih prava iznose 20% od prihoda ostvarenog po tom osnovu.

D. Dohodak od ulaganja kapitala

Članak 22

(1) Prihodi od ulaganja kapitala koji podliježu oporezivanju su:

1) prihodi ostvareni na osnovu kamata od zajmova,

2) prihodi ostvareni od isplaćenog kapitala od dobrovoljnog dopunskog osiguranja (životnog, mirovinskog) ušteđenog od premija na koje korisniku osiguranja nisu obračunati i plaćeni obavezni doprinosi i porez na dohodak.

(2) Kod utvrđivanja dohotka od ulaganja kapitala rashodi se ne mogu odbiti.

E. Dohodak od nagradnih igara i igara na sreću

Članak 23

(1) Dohodak od nagradnih igara i igara na sreću čini vrijednost svake pojedinačne nagrade ili dobitka ostvarenog sudjelovanjem u nagradnim igrama i igrama na sreću koji je dobitniku isplaćen u novcu, proizvodu/ ima, uslugama i/ili u pravima, osim nagrada i dobitaka iz članaka 5. stav (1) točka 10) i članaka 6. stav (1) točka 14) ovog zakona i dobitaka čija pojedinačna vrijednost ne prelazi iznos od 100,00 KM.

(2) Osnovicu za obračun poreza na dobitke iz stavka (1) ovog članka, čini svaki pojedinačno ostvareni dobitak čija je vrijednost veća od 100,00 KM, odnosno dobitak ostvaren sudjelovanjem u nagradnim igrama u skladu sa člankom 6. stav (1) točka 14) ovog zakona, čija je pojedinačna vrijednost veća od 1.000,00 KM.

(3) Ako se dobici sastoje od stvari, usluga i/ili prava, osnovicu poreza čini tržišna vrijednost stvari, usluga i/ili prava u momentu ostvarenja dobitka.

(4) Kod utvrđivanja dohotka iz stavka (1) ovog članka, rashodi se ne odbijaju.

III. USKLADIVANJE DOHOTKA

1. Osobni odbitak

Članak 24

(1) Prema članku 4. ovog Zakona, rezidentnim poreznim obveznicima iz članaka 2. st. (3) i (4) ovog Zakona, ukupan iznos ostvarenog dohotka umanjuje se za osnovni osobni odbitak u visini od 3.600,00 KM za porezni period za koji postoji obaveza plaćanja poreza. Ako je porezni period kraći od kalendarske godine, osnovni osobni odbitak se, prema članku 8. stav (3) ovog Zakona, srazmjerno umanjuje i računa se u korist poreznog obveznika na puni mjesec.

(2) Rezidentni porezni obveznici iz članaka 2. st. (3) i (4) ovog Zakona, mogu odbiti i osobni odbitak:

1) 0,5 osnovnog osobnog odbitka iz stavka (1) ovog članka za izdržavanog bračnog druga, kao i za bivšeg bračnog partnera kojem plaća alimentaciju,

2) 0,5 osnovnog osobnog odbitka iz stavka (1) ovog članka za izdržavano prvo dijete,

3) 0,7 osnovnog osobnog odbitka iz stavka (1) ovog članka za izdržavano drugo dijete,

4) 0,9 osnovnog osobnog odbitka iz stavka (1) ovog članka za izdržavano treće i svako sljedeće dijete,

5) 0,3 osnovnog osobnog odbitka iz stavka (1) ovog članka za svakog drugog izdržavanog članka uže obitelji,

6) 0,3 osnovnog osobnog odbitka iz stavka (1) ovog članka za utvrđenu vlastitu invalidnost, kao i za utvrđenu invalidnost svakog članka uže obitelji koje porezni obveznik izdržava.

(3) Izdržanim članovima uže obitelji i izdržanom djecom iz stavka (2) ovog članka smatraju se fizička osobe čiji dohodak i drugi prihodi koji se, u smislu ovog Zakona, ne smatraju dohotkom, u godini za koju se utvrđuje porez na dohodak ne prelaze iznos osnovnog osobnog odbitka iz stavka (1) ovog članka.

(4) Osobni odbitak poreznog obveznika utvrđuje se kao zbroj osnovnog osobnog odbitka iz stavka (1) i osobnog odbitka iz stavka (2) ovog članka. Ako više osobe izdržava istog člana ili članove uže obitelji i djecu, osobni odbitak za ta osobe ravnomjerno se raspoređuje na sva osobe koja te članove izdržavaju, osim ako se ne dogovore drugačije.

(5) Djecom se, u smislu stavka (2) toč. 2), 3) i 4) ovog članka, smatraju djeca koju roditelji, staratelji, usvojitelji, počimi i pomajke izdržavaju i djeca za koju roditelj plaća alimentaciju. Drugim izdržanim članovima uže obitelji, u smislu stavka (2) točka 5) ovog članka, smatraju se roditelji poreznog obveznika i roditelji njegovog bračnog partnera, te preci i potomci u pravoj liniji ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu s poreznim obveznikom.

(6) Rezidentni porezni obveznik iz članka 2. st. (3) i (4) ovog Zakona, može koristiti osobne odbitke iz st. (1) i (2) ovog

članka za period za koji postoji obaveza plaćanja poreza i u kojem se osoba izdržava. Period se zaokružuje u korist poreznog obveznika na pune mjesece, a neiskorišteni odbici se ne mogu prenositi u naredni porezni period.

(7) Rezidentnim poreznim obveznicima iz članka 2. stav (3) ovog Zakona, se osobni odbitak može uvećati u poreznom periodu i za iznos troškova koji padaju na teret poreznog obveznika, a odnose se na zdravstvene usluge, nabavku lijekova registriranih u Federaciji na osnovu recepta izdanog od ovlaštene zdravstvene ustanove i nabavku ortopedskih pomagala i protetskih nadomjestaka u Federaciji, što uključuje i članove uže obitelji koje porezni obveznik izdržava, pod uvjetom da ti troškovi nisu podmireni iz osnovnog ili dopunskog zdravstvenog osiguranja, te ako nisu financirani iz dobivenih donacija ili od poslodavca. Troškovi se priznaju na osnovu validne dokumentacije koju je izdala ovlaštena zdravstvena ustanova (bolnice, klinike, zavodi i dr.). Ovo se ne odnosi na troškove za kirurške zahvate ili druge tretmane s ciljem poboljšanja estetskog izgleda.

(8) Rezidentnim poreznim obveznicima iz članka 2. stav (3) ovog Zakona, osobni odbitak može se uvećati u poreznom periodu i za iznos kamate plaćene na stambeni kredit koji je porezni obveznik uzeo zbog kupovine ili izgradnje odgovarajućeg stana kojim rješava svoj stambeni problem. Osobni odbitak po ovom osnovu može se uvećati za iznos kamate plaćene u poreznom periodu za koji se utvrđuje porez na dohodak.

(9) Osobni odbitak iz st. (8) i/ili (9) ovog članka priznaje se nakon osobnog odbitka iz st. (1) i (2) ovog članka u konačnom obračunu poreza na dohodak na osnovu podnesene godišnje porezne prijave i vjerodostojne dokumentacije utvrđene podzakonskim aktom.

2. Porezni kredit

Članak 25

(1) Ako fizička osoba iz Federacije stekne dohodak u stranoj državi ili u Republici Srpskoj ili u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: druga teritorija Bosne i Hercegovine), ostvareni prihod se oporezuje i u Federaciji i u stranoj državi ili na drugoj području Bosne i

Hercegovine. U tom slučaju porez na dohodak koji je plaćen u stranoj državi ili na drugoj području Bosne i Hercegovine odbija se od poreza na dohodak u Federaciji.

(2) Umanjenje poreza na dohodak u Federaciji za plaćene poreze u inozemstvu ili na drugoj području Bosne i Hercegovine u poreznom periodu ne može preći visinu poreza na dohodak izračunatog primjenom stopa poreza na dohodak Federacije za poreznog obveznika za taj porezni period.

(3) Obvezniku poreza na dohodak u Federaciji može se umanjiti porez na dohodak za iznos poreza koji je platio u stranoj državi ili na drugoj području Bosne i Hercegovine isključivo na osnovu validne dokumentacije koja je ovjerena od nadležnih organa strane države ili druge teritorije Bosne i Hercegovine.

3. Porezni gubitak

Članak 26

(1) Porezni gubitak koji se kod utvrđivanja ukupnog dohotka ne može nadoknaditi, odnosno odbiti u poreznom periodu u kojem je nastao, prenosi se i nadoknađuje umanjnjem porezne osnovice u narednim poreznim periodima, s tim da se pravo na prijenos, odnosno nadoknadu tog gubitka gubi istekom pete godine od godine u kojoj je gubitak nastao.

(2) U slučaju nerezidenta koji obavlja samostalnu djelatnost putem stalnog mjesta poslovanja na području Federacije, stav (1) ovog članka se primjenjuje tako što se uzimaju u obzir samo oporezivi prihodi i rashodi koji su predmet odbitka, a koji se pripisuju tom stalnom mjestu poslovanja.

(3) U slučaju da fizička osoba iz Federacije u svom stalnom mjestu poslovanja u inozemstvu ostvari gubitak, taj gubitak se ne može odbiti prilikom utvrđivanja njegovog oporezivog dohotka u Federaciji.

IV. POSTUPAK UTVRĐIVANJA I NAPLATE POREZA

1. Utvrđivanje akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti

Članak 27

(1) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti obračunava se i obustavlja pri svakoj isplati plaće i/ili oporezive naknade prema propisima koji se primjenjuju na dan isplate, a uplaćuje se istog dana ili prvog dana po izvršenoj isplati plaće i/ili oporezive naknade.

(2) Obračun, obustavu i uplatu akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti vrši poslodavac ili sam obveznik poreza. Obveznik poreza na dohodak je zaposlenik.

(3) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, koji se ostvaruje kod poslodavca kojem je zaposlenik dostavio svoju poreznu karticu, obračunava se mjesečno od porezne osnovice koju čine svi oporezivi prihodi od nesamostalne djelatnosti koje je zaposlenik ostvario kod tog poslodavca u tom mjesecu, a umanjeni za plaćene rashode iz članaka 11. ovog Zakona i za iznos mjesečnih osobnih odbitaka iz članaka 24. st. (1) i (2) ovog Zakona primjenom stope iz članaka 9. ovog Zakona.

(4) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, koji se ostvaruje kod poslodavca kojem zaposlenik nije dostavio svoju poreznu karticu, obračunava se mjesečno od porezne osnovice koju čine svi oporezivi prihodi od nesamostalne djelatnosti koje je zaposlenik ostvario kod tog poslodavca u tom mjesecu, umanjeni za plaćene rashode iz članaka 11. ovog Zakona primjenom stope od 10%.

(5) Izuzetno, zaposlenicima - rezidentnim poreznim obveznicima iz članka 2. stav (4) ovog Zakona, koji dohodak ostvaruju kod poslodavaca pravnih i fizičkih osoba koja imaju sjedište na području Federacije, akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti obračunava se i plaća na poreznu osnovicu koju čine svi oporezivi prihodi od nesamostalne djelatnosti koje je zaposlenik ostvario kod tog poslodavca u tom mjesecu, a umanjeni za plaćene rashode iz članka 11. ovog Zakona i za iznos mjesečnih osobnih odbitaka iz članka 24. st. (1) i (2) ovog Zakona.

(6) Porez na dohodak na osnovu nesamostalne djelatnosti, koji se obračunava na ostvareni dohodak za rad koji u jednom mjesecu nije trajao duže od 10 dana, odnosno 80 sati a za koji isplaćeni dohodak ne iznosi više od 250,00 KM, obračunava se po stopi od 10% bez primjene osobnih odbitaka iz članka 24. ovog Zakona.

(7) Obustavljeni, odnosno odbijeni i uplaćeni porez iz stavka (5) ovog članka smatra se konačno utvrđenim porezom za porezni period, te porezni obveznik za taj dohodak nije dužan podnijeti godišnju poreznu prijavu. Porezni obveznik, ukoliko želi da ostvari pravo na osobni odbitak, može taj dohodak i uplaćene iznose akontacije poreza unijeti u godišnju poreznu prijavu.

(8) Strane organizacije koje ne uživaju diplomatski imunitet u Federaciji i zaposlenici u tim organizacijama koje imaju sjedište, odnosno prebivalište u Federaciji, dužni su pri isplati dohotka od nesamostalne djelatnosti zaposlenim građanima ili stranim državljanima obračunati porez po odbitku u skladu sa st. od (1) do (6) ovog članka i uplatiti ga u zakonom propisanom roku.

(9) Porezni obveznik koji je zaposlen u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu druge države, u međunarodnoj organizaciji ili u predstavništvu ili organizaciji koja na području Federacije ima diplomatski imunitet, kada je obveznik poreza i prema ovom Zakonu, dužan je sam obračunati akontaciju poreza od nesamostalne djelatnosti prema odredbama st. od (1) do (5) ovog članka i uplatiti je na propisani račun u zakonom propisanom roku.

(10) Porezni obveznik koji dohodak od nesamostalne djelatnosti ostvaruje neposredno iz inozemstva dužan je na taj dohodak sam obračunati akontaciju poreza od nesamostalne djelatnosti na način iz st. od (1) do (6) ovog članka i uplatiti je u roku od pet dana od dana kada je primio dohodak.

2. Porezna kartica

Članak 28

(1) Iznose mjesečnih akontacija poreza na dohodak od obavljanja nesamostalne djelatnosti za zaposlenika obračunava, obustavlja i uplaćuje poslodavac, odnosno isplatilac plaća i drugih oporezivih naknada za rad. Pravo na umanjenje osnovice za obračun mjesečne akontacije poreza na dohodak, u skladu sa člankom 24. st. od (1) do (6) ovog Zakona, zaposlenik stječe na osnovu svoje porezne kartice, koju je poslodavcu, odnosno isplatiocu naknade za rad dostavio pri zasnivanju radnog odnosa. Na osobni zahtjev zaposlenika poreznu karticu sa utvrđenim faktorom njegovog osobnog odbitka besplatno izdaje Porezna uprava. Poslodavac je poreznu karticu dužan čuvati sve dok se to osoba nalazi kod njega u radnom odnosu.

(2) Poslodavac je dužan voditi evidencije o isplaćenim plaćama i drugim oporezivim naknadama na osnovu radnog odnosa za svakog zaposlenika posebno, sa podacima o obračunatim i uplaćenim doprinosima iz plaće i porezu na plaću. Ove podatke poslodavac je dužan do 15. u mjesecu za protekli mjesec dostavljati nadležnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave.

(3) Poslodavac je dužan do kraja februara tekuće godine svom zaposleniku izdati potvrdu o ukupno isplaćenim plaćama i drugim osobnim primanjima, kao i podacima o izvršenim poreznim odbicima u prethodnoj kalendarskoj godini.

3. Utvrđivanje akontacije poreza na dohodak od samostalne djelatnosti

Članak 29

(1) Akontacija poreza na dohodak od samostalne djelatnosti iz članaka 12. st. (2) toč. 1), 2) i 3) ovog Zakona utvrđuje se u visini godišnjeg iznosa, a na osnovu dohotka od djelatnosti koji je utvrđen za posljednji porezni period, a plaća se mjesečno u visini od 1/12 godišnjeg iznosa akontacije.

(2) Porezni obveznik koji prvi put počinje sa obavljanjem registrirane samostalne djelatnosti nije dužan podnijeti prijavu za plaćanje akontacije poreza na dohodak za prvu godinu poslovanja.

(3) Porezni obveznik može izmijeniti visinu mjesečne akontacije iz stavka (1) ovog članka uz prilaganje važeće dokumentacije kojom dokazuje razloge smanjenja, odnosno povećanja prijavljenog iznosa mjesečne akontacije poreza na dohodak.

(4) Akontacija poreza na dohodak plaća se mjesečno i to do 15. u mjesecu za protekli mjesec.

(5) Porezna uprava može na osnovu obavljenog uviđaja ili nadzora, kao i podataka iz obrađenih godišnjih poreznih prijava, ili drugih podataka o poslovanju obveznika poreza sa kojima raspolaže utvrditi novi iznos mjesečne akontacije u skladu sa odredbama Zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/02 i 28/04) (u daljnjem tekstu: Zakon o Poreznoj upravi).

4. Obračun poreza po odbitku na dohodak od samostalne djelatnosti

Članak 30

(1) Porez na dohodak od samostalne djelatnosti, koji nerezident ostvari povremenim obavljanjem samostalne djelatnosti (umjetnici, sportaši, književnici i dr.), uključujući i djelatnosti vezane za novinarstvo, radio, televiziju, te organizaciju zabavnih priredbi, plaća se po odbitku od ukupne naknade po stopi od 10% bez prava na priznavanje osobnog odbitka iz članka 24. ovog Zakona. Na ovaj način obračunati i plaćeni porez smatra se konačnom poreznom obavezom i ostvareni prihodi se ne iskazuju u godišnjoj poreznoj prijavi.

(2) Akontaciju poreza na dohodak po osnovu drugih samostalnih djelatnosti iz članaka 12. st. (4) toč. 2) i 3) ovog Zakona obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatioci dohotka po stopi od 10% prilikom svake isplate. Kod utvrđivanja akontacije poreza iz ovog osnova ne uzima se u obzir osobni odbitak iz članka 24. ovog Zakona.

(3) Akontaciju poreza na dohodak po osnovu drugih samostalnih djelatnosti iz članaka 12. st. (4) točka 1) ovog Zakona obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatioci dohotka na način i u rokovima iz članka 27. ovog Zakona koji su propisani za nesamostalnu djelatnost.

5. Paušalno plaćanje poreza na dohodak od samostalne djelatnosti

Članak 31

(1) Porezni obveznik koji obavlja samostalnu djelatnost iz članka 12. stav (1) ovog Zakona, a koji nije obveznik poreza na dodanu vrijednost, porez na dohodak može utvrđivati i plaćati u paušalnom iznosu. Kriteriji prema kojima će se odrediti samostalne djelatnosti za koje se porez na dohodak može plaćati u paušalnom iznosu, kao i mjesečni iznosi paušala poreza na dohodak utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi ministar.

(2) Porezna uprava može poreznom obvezniku ukinuti paušalno plaćanje poreza na dohodak i u skladu sa člankom 29. ovog Zakona utvrditi i naložiti plaćanje akontacije poreza na dohodak ukoliko u toku godine, u postupku nadzora ili na osnovu prikupljenih podataka o njegovim ostvarenim prihodima, utvrdi da je ostvario dohodak iznad iznosa koji primjenom propisanih stopa poreza na dohodak premašuje utvrđeni paušalni iznos poreza, ili da je ostvario prihode koji podliježu obavezi plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

(3) U slučaju iz stavka (2) ovog članka porezni obveznik dužan je preći na utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti na način propisan odredbama članka 19. ovog Zakona.

6. Utvrđivanje akontacije poreza na dohodak od imovine i imovinskih prava

Članak 32

(1) Akontacija poreza na dohodak od imovine koji se ostvaruje naplatom najamnine i zakupnine plaća se mjesečno u visini 1/12 od godišnjeg iznosa utvrđenog za prethodni porezni period na osnovu prijave poreznog obveznika. Kod utvrđivanja akontacije poreza ne uzima se u obzir osobni odbitak poreznog obveznika. Akontaciju poreza na dohodak plaća porezni obveznik po postupku i na način iz članka 29. ovog Zakona.

(2) Porez na dohodak od imovine koji se prema članku 20. ovog Zakona ostvaruje iznajmljivanjem kuća, stanova, soba i kreveta putnicima i turistima koji plaćaju boravišnu taksu, obračunava se i plaća pri svakoj naplati najamnine.

Porez se obračunava po stopi od 10% na poreznu osnovicu koju čini naplaćeni iznos najamnine umanjen za rashode iz članka 20. st. (8) točka 2) ovog Zakona bez prava na osobni odbitak. Obustavljeni i uplaćeni porez smatra se konačnom plaćenom poreznom obavezom i ovaj dohodak na koji je plaćen porez po odbitku ne unosi se u godišnju poreznu prijavu.

(3) Porez na dohodak od ustupanja imovinskih prava obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatitelj dohotka kao porez po odbitku istovremeno sa isplatom dohotka i to primjenom stope od 10% na iznos isplaćene naknade umanjen za rashode iz članka 21. st. (5) ovog Zakona, bez prava na osobni odbitak iz članka 24. ovog Zakona. Plaćeni porez smatra se konačnom poreznom obavezom i ovaj dohodak porezni obveznik ne unosi u godišnju poreznu prijavu.

(4) Porez na dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava plaćaju porezni obveznici na svaki takav pojedinačno ostvareni dohodak i to u roku iz članka 27. st. (1) ovog Zakona. Akontacija se utvrđuje od porezne osnovice u skladu sa čl. 20. i 21. ovog Zakona, primjenom stope od 10%. Plaćeni porez smatra se konačnom poreznom obavezom i ovaj dohodak porezni obveznik ne unosi u godišnju poreznu prijavu.

7. Obračun poreza na dohodak od ulaganja kapitala

Članak 33

(1) Porez na dohodak od kamata iz članka 22. st. (1) točka 1) ovog Zakona plaća se po odbitku primjenom stope od 10%, bez prava na umanjenje osnovice za osobne odbitke iz članka 24. ovog Zakona.

(2) Porez na dohodak na osnovu prihoda iz članka 22. st. (1) točka 2) ovog Zakona plaća se po odbitku primjenom stope od 10%, bez prava na umanjenje osnovice za osobne odbitke iz članka 24. ovog Zakona.

(3) Obračunati i obustavljeni porez na dohodak prema st. (1) i (2) ovog članka smatra se konačnom poreznom obavezom i porezni obveznik ovaj dohodak ne unosi u godišnju poreznu prijavu.

8. Obračun poreza na dohodak ostvaren učešćem u nagradnim igrama i igrama na sreću

Članak 34

(1) Porez na dohodak od nagradnih igara i igara na sreću iz članka 23. st. (1) ovog zakona, plaća se po odbitku primjenom stope 10%, bez prava na umanjenje osnovice za osobne odbitke iz članka 24. ovog zakona.

(2) Porez na dohodak prema st. (1) ovog članka, koji je utvrđen, obustavljen i uplaćen smatra se konačnom poreznom obavezom i porezni obveznik ovaj dohodak ne unosi u godišnju poreznu prijavu.

(3) Obračun i obustavu poreza na dobitke od nagradnih igara i igara na sreću vrši organizator nagradnih igara odnosno priređivač igara na sreću pri svakoj isplati dobitka fizičkoj osobi koje je ostvarilo dobitak, a obustavljeni porez su dužni uplatiti do 15. odnosno posljednjeg dana u mjesecu u kojem je porez obustavljen.

9. Utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak

Članak 35

(1) Porez na dohodak, za koji je propisana obaveza podnošenja godišnje porezne prijave, porezni obveznik obračunava po isteku poreznog perioda.

(2) Porez na dohodak obračunava se po stopi iz članka 9. ovog Zakona na poreznu osnovicu utvrđenu u skladu s člankom 7. ovog Zakona.

(3) Osoba koje isključivo ostvaruje dohodak obavljanjem samostalne djelatnosti, a zapošljava osobe sa posebnim potrebama i/ili invalidna osobe sa utvrđenim invaliditetom više od 50%, poreznu obavezu može umanjiti za 10% za svako takvo zaposlena osoba, a najviše do iznosa koji čini 50% utvrđene porezne obaveze, pod uvjetom da su te osobe u tom poreznom periodu bila kod njega u radnom odnosu u kontinuitetu najmanje 10 mjeseci.

(4) Rezidentu koji dohodak ostvari u inozemstvu, odnosno na drugoj području Bosne i Hercegovine porez na dohodak utvrdit će se na osnovu odredbi ovog Zakona uz priznavanje plaćenog poreza po odbitku i akontacija poreza na dohodak plaćenih u inozemstvu, odnosno na drugoj području Bosne i Hercegovine.

(5) Kod utvrđivanja poreza na dohodak u jednom poreznom periodu, a u cilju izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, prednost pred odredbama ovog Zakona imaju odredbe ratificiranih međunarodnih ugovora ili sporazuma (konvencija) o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

(6) Porezni obveznik dužan je u roku propisanom za podnošenje porezne prijave u cijelosti izmiriti obaveze na osnovu poreza na dohodak za prethodni porezni period prema odredbama Zakona o Poreznoj upravi.

(7) Ukoliko je porezni obveznik u toku jednog poreznog perioda na ime akontacije poreza na dohodak uplatio iznos koji je veći od iznosa godišnjeg poreza iskazanog u poreznoj prijavi, više uplaćeni iznos Porezna uprava usmjerit će za plaćanje dospjelih poreza po drugim osnovama. Ukoliko iznos preplate prelazi iznos dugovanja na osnovu dospjelih plaćanja poreznih obaveza, obveznik se može izjasniti da li preplaćenim iznosom želi izmiriti buduće obaveze ili želi da se izvrši povrat preplaćenog iznosa. Povrat preplaćenog iznosa izvršit će se u roku od 90 dana od dana isteka roka za podnošenje porezne prijave.

(8) Pravo na povrat preplaćenog poreza na dohodak utvrđuje Porezna uprava donošenjem rješenja o povratu poreza, a povrat iznosa utvrđenog ovim rješenjem, na tekući račun obveznika poreza, u roku iz stavka (7) ovog članka, vrši ministarstvo financija kantona na čijem području se nalazi prebivalište poreznog obveznika.

10. Porezna prijava

Članak 36

(1) Porezni obveznik dužan je nakon isteka poreznog perioda, odnosno do 31. ožujka tekuće godine za proteklu godinu podnijeti godišnju poreznu prijavu propisanog oblika i sadržaja nadležnoj jedinici Porezne uprave prema mjestu plaćanja poreza na dohodak utvrđenom u članku 37. ovog Zakona. Nositelj zajedničke djelatnosti, shodno članku 17. stav (5) ovog zakona, dužan je po isteku poreznog perioda do kraja veljača tekuće godine za proteklu godinu podnijeti Poreznoj upravi prijavu o utvrđenom dohotku od zajedničke djelatnosti.

(2) Oblik i sadržaj poreznih prijava iz stavka (1) ovog članka propisuje ministar.

(3) Godišnju poreznu prijavu porezni obveznik dužan je podnijeti Poreznoj upravi ako je u poreznom periodu ostvario oporezive dohotke iz više izvora utvrđenih u članku 4. ovog Zakona, odnosno koji je ostvario dohodak na osnovu nesamostalne djelatnosti istovremeno iz dva ili više izvora, te onaj koji je dohodak ostvario direktno iz inozemstva (bez posredovanja rezidentnog poslodavca), kao i onaj koji je ostvario dohodak za koji je, prema ovom Zakonu, propisana obaveza podnošenja godišnje porezne prijave ili kada Porezna uprava zatraži od poreznog obveznika da naknadno plati porez na osnovu nesamostalne djelatnosti.

(4) Zaposlenik koji je u poreznom periodu ostvario dohodak od nesamostalne djelatnosti samo kod jednog poslodavca i koji u istom poreznom periodu nije ostvario dohotke iz drugih izvora, nije dužan podnijeti godišnju poreznu prijavu, ako je poslodavac na sve plaće i oporezive naknade koje mu je isplatio u tom poreznom periodu obračunao, obustavio i uplatio porez po odbitku, odnosno postupio u skladu sa čl. 27. i 28. st. (3) ovog Zakona.

(5) Godišnju poreznu prijavu nisu dužni podnijeti porezni obveznici koji su u poreznom periodu ostvarili samo one dohotke za koje je obračunat, obustavljen i uplaćen porez po odbitku, a za koji je ovim Zakonom utvrđeno da se taj porez smatra konačnom poreznom obavezom (Članak 27. st. (6), Članak 32. st. (2). i (4), Članak 33. st. (3) i Članak 34. st. (2) ovog Zakona).

(6) Ako porezni obveznik u poreznoj prijavi iskaže netočne ili nepotpune podatke, porez na dohodak utvrđuje nadležna jedinica Porezne uprave.

(7) Porezna uprava, u skladu sa Zakonom o Poreznoj upravi, ima ovlaštenje da procijeni dohodak poreznog obveznika i utvrdi njegovu poreznu obavezu, odnosno podnese poreznu prijavu u ime poreznog obveznika u slučaju kada porezni obveznik sam to nije učinio u zakonom propisanom roku.

11. Mjesto plaćanja poreza

Članak 37

(1) Porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti koji ostvare rezidenti, iz članka 2. st. (3) ovoga Zakona, a koji je utvrđen u skladu sa člankom 27. ovog Zakona, plaća se prema mjestu prebivališta poreznog obveznika.

(2) Porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti koji ostvare rezidenti Federacije iz članka 2. st. (4) ovoga Zakona i strani državljani, a koji je utvrđen u skladu sa člankom 27. ovog Zakona, plaća se prema mjestu gdje se nalazi sjedište poslodavca, odnosno isplatioca naknade za rad.

(3) Porez na dohodak od samostalne djelatnosti, koji je utvrđen u skladu sa čl. 29., 30. i 31. ovog Zakona, plaća se prema mjestu registracije djelatnosti.

(4) Porez na dohodak od imovine i imovinskih prava plaća se u skladu sa člankom 32. ovog Zakona prema mjestu gdje se nepokretna imovina nalazi, a za pokretnu imovinu mjesto plaćanja je prema mjestu registracije samostalne djelatnosti, odnosno prebivališta poreznog obveznika.

(5) Porez na dohodak od ulaganja kapitala plaća se prema mjestu gdje je takav prihod ostvaren.

(6) Porez na dohodak od nagradnih igara i igara na sreću plaća se prema prebivalištu fizičke osobe kojoj je isplaćen dobitak ostvaren sudjelovanjem u nagradnoj igri i/ili igri na sreću, a kada se radi o fizičkoj osobi koja nema prebivalište na području Federacije obračunati i obustavljeni porez na ostvareni dobitak plaća se prema sjedištu isplatitelja.

(7) Porez na dohodak koji potiče od prihoda ostvarenih iz više različitih izvora plaća se prema mjestu prebivališta poreznog obveznika.

V. DOSTAVLJANJE IZVJEŠTAJA I DRUGE OBAVEZE

Članak 38

Porezni obveznici koji počinju obavljati samostalnu djelatnost iz članka 12. ovog Zakona, kao i oni koji počinju ostvarivati dohodak neposredno iz inozemstva, te oni koji počinju davati u zakup i iznajmljivati pokretnu i nepokretnu imovinu (osim onih koji iznajmljuju kuće, stanove, sobe i krevete putnicima i turistima koji plaćaju boravišnu taksu), dužni su nadležnoj jedinici Porezne uprave prijaviti početak obavljanja djelatnosti davanja u zakup i iznajmljivanja, kao i ostvarivanja dohotka u roku od osam dana od dana početka obavljanja djelatnosti, odnosno od dana ostvarivanja dohotka.

Članak 39

Nadležni organi i uprave koji su ovlašteni za izdavanje odobrenja za obavljanje samostalne djelatnosti i slobodnih zanimanja, kao i rješenja o privremenoj obustavi, zabrani ili prestanku obavljanja djelatnosti i slobodnih zanimanja, dužni su o tome obavijestiti Poreznu upravu dostavom jednog primjerka odobrenja, odnosno rješenja.

Članak 40

(1) Fizička i pravna osobe dužna su Poreznoj upravi na njen zahtjev dostaviti podatke o isporučenoj robi, o uslugama koje su obavili obveznici poreza na dohodak, kao i podatke o isplaćenim plaćama i drugim prihodima na osnovu nesamostalne djelatnosti, s ciljem utvrđivanja ili kontrole prijavljenog dohotka za određeni porezni period.

(2) Banke i druge financijske organizacije koje su ovlaštene za obavljanje platnog prometa dužne su Poreznoj upravi na njen zahtjev dostaviti podatke o prometu putem računa obveznika poreza na dohodak.

(3) Fizičke i pravne osobe i organizacije iz st. (1) i (2) ovog članka dužna su Poreznoj upravi omogućiti uvid u poslovne knjige i evidencije s ciljem utvrđivanja i prikupljanja podataka potrebnih za utvrđivanje poreza na dohodak.

Članak 41

Isplate prihoda koji se smatraju dohotkom vršit će se na račun obveznika poreza otvoren kod ovlaštene organizacije za platni promet, a izuzetno i u gotovom novcu što će se urediti podzakonskim aktom koji će donijeti ministar.

Članak 42

(1) Podaci za utvrđivanje dohotka i podaci o izvršenim uplatama javnih prihoda uzimaju se iz poslovnih knjiga i evidencija koje su dužni voditi obveznici poreza na dohodak.

(2) Sve poslovne promjene unose se svakodnevno u poslovne knjige, a knjigovodstveno stanje u svakom momentu mora odgovarati stvarnom stanju.

(3) Obveznici poreza na dohodak koji su prema odredbama ovog Zakona, dužni voditi poslovne knjige, prije upotrebe su dužni te poslovne knjige ovjeriti u nadležnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave.

(4) Obveznici poreza na dohodak dužni su poslovne knjige i druge propisane evidencije držati u svojim poslovnim prostorijama ili kod ovlaštenog knjigovodstvenog servisa, odnosno u stambenim prostorijama i mjestima gdje obavljaju djelatnost (u vozilima, na pijačnim tezgama i sl.) ukoliko nemaju poslovnu prostoriju. Poslovne knjige moraju biti dostupne radnicima Porezne uprave koji su ovlašteni za vršenje inspekcijskog nadzora.

Članak 43

Na zahtjev suda, državnih organa i tijela Porezna uprava dužna je dostaviti podatke o dohotku i osnovici poreza koju je prijavio porezni obveznik u svojoj godišnjoj prijavi, odnosno koju je ona utvrdila, izuzev podataka koji se prema odredbama Zakona o Poreznoj upravi smatraju poreznom tajnom.

VI. PROCEDURALNE ODREDBE

Članak 44

Po pitanju naplate, zatezne kamate, povrata poreza, žalbenog postupka i zastare primjenjivat će se odredbe Zakona o Poreznoj upravi.

VII. KAZNENE ODREDBE

Članak 45

Fizičke i pravna osobe i organizacije koje prouzrokuju povredu odredaba ovog Zakona ili propuste da ih ispoštuju, podliježu odgovarajućoj kazni za porezni prekršaj koja je propisana u čl. od 80. do 94. Zakona o Poreznoj upravi.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 46

Porezne obaveze koje su nastale do dana stupanja na snagu ovog Zakona izvršit će se u skladu sa propisima koji su bili na snazi u momentu nastanka porezne obaveze.

Članak 47

Fizičke osobe koja su do stupanja na snagu ovog Zakona prema kantonalnim propisima ostvarile pravo na porezna oslobođanja ili olakšice koje se odnose na određeni vremenski period, kod utvrđivanja i plaćanja poreza na dohodak od samostalnog obavljanja djelatnosti, prema odredbama ovog Zakona, imaju pravo koristiti oslobođanje i olakšice do isteka vremena utvrđenog za njihovo korištenje.

Članak 48

Ministar će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti sljedeće podzakonske akte:

- 1) Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kojim će se detaljnije propisati način utvrđivanja porezne osnovice, oblik i način izdavanja porezne kartice, oblik, sadržaj i način vođenja poslovnih knjiga i evidencija, način vršenja godišnjeg obračuna poreza na dohodak, te sačinjavanja i podnošenja godišnje prijave,
- 2) Propis o obračunu ubrzane amortizacije,
- 3) Propis o utvrđivanju kriterija za plaćanje poreza na dohodak u godišnjem paušalnom iznosu.

Članak 49

U cilju omogućavanja pravilne primjene članka 10. stav (1) i članka 27. ovog Zakona, svi poslodavci dužni su do dana stupanja na snagu, odnosno najkasnije do početka primjene ovog Zakona mjesečne plaće svojim zaposlenicima obračunavati i u poreznim evidencijama i izvještajima iskazivati u bruto iznosima. Poslodavci koji do početka primjene ovog Zakona ne pređu na utvrđivanje plaća svojih zaposlenika u brutoiznosu, dužni su obračun doprinosa i poreza na plaću vršiti na osnovu brutoznosa plaće koji bi se utvrdio preračunavanjem postojeće ugovorene netoplaće u brutoplaću prema sljedećoj formuli:

Bruto = neto plaća uposlenika x (100/95)

(100 - zbirna stopa doprinosa iz plaće) / 100

Članak 50

Stupanjem na snagu ovog Zakona kantoni su dužni do početka primjene ovog Zakona uskladiti odredbe svojih zakona o porezima koje se odnose na: utvrđivanje i plaćanje poreza na dobit fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost, porez na prihode od imovine i imovinskih prava, porez na prihode od autorskih prava, патената i tehničkih unapređenja, porez na dobitke od igara na sreću, porez na prihode od poljoprivredne djelatnosti i porez na ukupan prihod fizičke osobe.

Članak 51

U slučaju kolizije ovog Zakona i drugih zakona iz ove oblasti, osim Zakona o Poreznoj upravi, primjenjuju se odredbe ovog Zakona.

Članak 51a

Izuzetno od odredbi članka 15. st. (2) i (3) ovog zakona, kao poslovni rashod za 2009. godinu, porezni obveznici koji su za obavljanje registrirane djelatnosti nabavljali robu, odnosno sirovine i materijale u roku poreznog perioda, mogu iskazati i nabavnu vrijednost robe, odnosno sirovina i materijala koji su utvrdili popisom na dan 31. prosinca 2008. godine i prenijeli kao početno stanje u Knjigu prihoda i rashoda za 2009. godinu, pod uvjetom da za iste posjeduju urednu vjerodostojnu dokumentaciju o nabavci i da istu nisu iskazali kao poslovni rashod za 2008. godinu.

Članak 51b

(brisano)

Članak 51c

Izuzetno od odredbe članka 36. stav (1) ovog zakona, godišnju poreznu prijavu za 2009. godinu porezni obveznik podnosi do 30. travanj 2010. godine.

Članak 52

Danom početka primjene ovog Zakona prestaje da važi Zakon o porezu na plaću ("Službene novine Federacije BiH", br. 26/96, 27/97, 12/98, 29/00, 54/00, 16/01, 7/02, 27/02 i 6/04).

Članak 53

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivat će se od 1.1. 2009. godine.